

нисбатан ички майллар кучайди. Болаларнинг ўқув- билув фаолиятига нисбатан хиссий муносабатлари ривожланиди. Тадқиқотимиз натижалари машғулотларда

тизимли тарзда болаларни муаммоли вазиятларга жалб этиш натижасида билиш фаолиятининг янада юқори даражасига эришилди.

Адабиётлар

1. Ўзбекистон республикасининг “таълим тўғрисида” қонун. – “баркамол авлод – ўзбекистон тараққиётининг пойдевори”. - Тошкент: “Шарқ”, 1997. 29-б.
2. Кадрлар тайёрлаш миллий дастури. “баркамол авлод - ўзбекистон тараққиётининг пойдевори”. –Тошкент: “Шарқ”, 1997. 61-б.
3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги ПФ-4947-сон Фармонида кўзда тутилган 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси.
4. Амонашвили Ш.А. Личностно-гуманная основа педагогического процесса. - Мн.: Университетское, 1990. –С. 560.
5. Ибрагимов Р. Бошланғич синф ўқувчилари билиш фаолиятини шакллантиришнинг дидактик асослари: Пед. фан. док. дисс.. Автореферати. –Т.: 2005. 44-б.
6. Нажмиддинова Г. Бошланғич синф ўқувчилари ўқув-билув фаолиятини шакллантиришнинг дидактик асослари: Пед. фан. ном... дисс... –Т.: ЎзПФИТИ, 2005, 140-б.
7. Понамарев Я.А. Знания, мышления и умственное развитие. -М.: «Просвещение», 1967. –С. 264.
8. Сухомлинский В. А. Сердце отдаю детям. -Минск: 1982. –С. 288.

РЕЗЮМЕ

Мақолада болаларнинг билиш фаолиятларини ривожлантиришнинг зарур шарт – муайян ўқув вазиятларида ўзларини муваффақият билан муаммосига бағишланган. Мақолада болаларнинг ўқув жараёни субъекти сифатида шаклланишлари уларда руҳий билиш имкониятини таркиб топтирмасдан амалга ошириш мумкин эмаслиги зарурлиги ҳақида айтилади. Машғулотларда тизимли тарзда болаларни муаммоли вазиятларга жалб этиш натижасида билиш фаолиятининг янада юқори даражасига эришганлиги ҳақида айтилади.

РЕЗЮМЕ

В статье рассматривается проблема самостоятельного самоуправления в определенных учебных ситуациях, являющаяся необходимым условием развития познавательной деятельности детей. В статье утверждается, что формирование детей как субъектов учебного процесса требует от них духовного познание. В результате систематического вовлечения детей в проблемные ситуации достигается более высокий уровень познавательной активности.

SUMMARY

The article deals with the problem of independent self-government in certain educational situations, which is a necessary condition for the development of the cognitive activity of children. The article argues that the formation of children as subjects of the educational process requires them to spiritual knowledge. As a result of the systematic involvement of children is achieved in problem situations, a higher level of cognitive activity

GIMNASTIKANÍŇ DENE TÁRBIYASÍ HÁM SPORT SHEBERLIGIN ASÍRÍW SISTEMASÍNDAGÍ ORNÍ

D.Karimov – *úlken oqıtıwshı*

Ájiniyaz atındaǵı Nókis mámleketlik pedagogikalıq institutı

Tayanch so'zlar: gimnastika, akrobatika, badiiy gimnastika, mahorat, jismoniy tarbiya, gigiena, kombinatsiya, sakrash, amaliy mashq.

Ключевые слова: гимнастика, акробатика, художественная гимнастика, мастерство, физическое воспитание, гигиена, комбинация, прыжки, практические занятия.

Key words: gymnastics, acrobatics, rhythmic gymnastics, skill, physical education, hygiene, combination, jumping, practical exercises.

Dene tárbiyası quralı sıpatında gimnastika uzaq waqıt dawamında rawajlanıp kelgen. Onıń qalıplesiwi sociallıq dúzımınń ózgeriwi, adam haqqındaǵı pánıń rawajlanıwı menen, sondaypaq, urısıw usıllarınń ózgeriwi menen baylanıslı bolǵan. Bular gimnastikanıń mazmunın ózgeritiwge, onı oqıtıw metodıkası hám shınıǵıwları orınlaw texnikasınıń ózgertiwine de zárúrli tásir kórsetken.

Dene tárbiyası xalıqlardı patriotlıq ruwxında tárbiyalawdıń strukturalıq bólegi, insanlardı miynetke, watan qorǵanıwına tayarlawdıń fizikalıq jaqtan kámil bolıp jetilisiwinde áhmiyetli quralı bolıp tabıladi.

Gimnastika grekshe «gimnos» sózinen kelip shıqqan bolıp, «jalańash» degen mánisti ańlatadı. Sonıń menen birge, grekshe (shınıǵıw isletemen) sóziniń insan salamatlıǵın bekkemlew, onı hár tárepleme fizikalıq jaqtan tárbiyalaw hám hárket qábiiletlerin, kúshi, shaqqanlıǵı, hárket operativligi, shıdamlılıǵı hám basqa qásiyetlerin jetilistiriw ushin isletetuǵın arnawlı saylangan fizikalıq shınıǵıwlar metodikalıq usıllarınń sisteması degen mánisi bar. Gimnastika túrlerine qaray bir qatar fizikalıq (mayısqaqlıq, shıdamlılıq, shaqqanlıq, kúsh, operativlik) sıpatların hám de gózzallıqtı da tárbiyalaydı.

Gimnastika - biziń sóylewimizde qollanılatuǵın gimnastika terminini tek ǵana Olimpiya oyınlarındaǵı jarısıw degen mánisinen tısqarı tırmasıp shıǵıw, yoga hám oyinga túsıw arqalı deneni basqarıw degen mánisti de beredi.

Gimnastikanıń tiykarǵı wazıypaları tómendegilerden ibarat:

1. İnsan organizmi forma hám funkciyaların, adamlardıń fizikalıq qábiiletlerin hár tárepleme jetilistiriwge, salamatlıǵın bekkemlewge, uzaq jıllar dawamında iskerlik kórsetip

jasawın támiyinlewge baǵdarlangan jetiliske rawajlandırıw.

2. Turmıslıq zárúrli hárket, kónlikpe hám ilimiy tájiriybelerin (sonday-aq, ámeliy hám sport kónlikpelerin) qalıplestiriw hám arnawlı bilimler menen qurallandırw.

3. Etikalıq - shıdamlılıq hám estetikalıq qásiyetlerin tárbiyalaw.

Asirese, balalar hám jas óspirimlerdi fizikalıq jaqtan qalıplestiriwde gimnastikanıń áhmiyeti oǵada úlken. Gimnastikanıń hár túrli qural hám metodları járdeminde baslawshı dene tárbiyası wazıypaları, tabıslı sheshiledi, balalar hám óspirimlerde fizikalıq hám de hárket qábiiletlerin rawajlandırıw ushin tiykar jaratıladi, olardıń funktsional hám iykemlesiw múmkinshilikleri bir qansha keńeyedi.

Gimnastikanıń kúta úlken gigenalıq tárepi - salamatlandırıwshılıq áhmiyeti.

Gimnastika menen barlıq balalar hám úlkenler, ǵarılar hám jaslar, jaqsı tayarlıq kórgen hám endi baslawshılar, salamat insanlar hám hatteki biytap adamlar da shuǵıllanıw múmkin. Gimnastika menen mektepkke shekemgi jastaǵı balalar mákemelerinde, mekteplerde, orta hám joqarı oqıw orınlarında, Ózbekstan armiyası hám flotında da shuǵıllanadı. Kópshilik óz úylerinde radiodan esitip, televizordan kórip turıp shuǵıllanadı.

Gimnastikanıń bunday keń en jayıwına tiykarǵı sebep, onıń qurallarıń barlıǵı túsiniwli hám hár túrli ekenliginde, dene tárbiyasınıń hár túrli wazıypaları sheshiw ushin shınıǵıwlar tańlaw múmkinshiligi úlken ekenliginde bolıp tabıladi.

Gimnastika shınıǵıwlarında turmıslıq zárúr ilimiy tájiriye hám de kónlikpeler ámelge asırıladi hám ra-

wajlandirildi. Bul panniń bilimlendiriwge tiyisli estetikalıq, intellektual - pedagogikalıq áhmiyeti júdá úlken. Ulıwma alganda, gimnastika - intellektual tálim menen dene tárbiyası birliginiń jaqsı úlgesi. Sonday-aq, gimnastikada qollanılatuǵın metodlar shuǵıllanıwshılardıń intellektuallıq iskerligi aktivligin xoshametlew imkaniyatın beredi. Joqarıda belgilep ótkenimizdey, gimnastikanıń oǵada tásir-liligi baslanǵısh dene tárbiyası basqıshlarında, insannıń fizikalıq qábiiletlerin hár tárepleme hám garmoniyalıq rawajlandırıw tiykarı jaratılıp atırǵan waqıtta kórinetuǵın boladı.

Gimnastikanıń tiykarǵı funcsiyası onıń kóp ásirlik rawajlanıw tariyxı dawamında qalıplesti hám payda boldı, bul onıń dene tárbiyasınıń hár túrli mazmunındaǵı anıq wazıypaların quraydı. Sport iskerliginde gimnastikanıń ush ǵárezsiz túri bar: sport gimnastikası, akrobatika hám kórkem gimnastika.

Arnawlı islep shıǵılǵan hárket formaları gimnastikanıń tipik quralları (shınıǵıwları) bolıp esaplanadı. Olar járdeminde adamnıń turmısız zárúr hárketlendiriwshi qábiiletleri rawajlandırıldı. Kóplegen shınıǵıwlar adamlardıń miynet, áskeriy hám turmıs iskerliginen (júriw, juwırıw, tırmasıp shıǵıw, sekiriw, eńbeklew, teń turıw, ılaqtırıw, tosqılardan asıp ótiw, júk tasıw) hám taǵı basqalardan alınǵan. Gimnastika shınıǵıwları pedagogikalıq wazıypalarga hám de hárketlendiriwshi iskerlik sistemasına muwapıq tárizde tómendegi tiykarǵı toparlarǵa bólinedi:

1. Sap shınıǵıwları - qatarda birgelikte atqarılatuǵın, shuǵıllanıwshılarda iskerlik strukturasına muwapıq túrde hárket qılıw ilimiy tájiriybelerin, qáddi-qáwmetti tiklewshi, ritm hám pát úlesin tárbiyalawǵa járdemlesetuǵın hárket;

2. Ulıwma rawajlandırıwshi ayırım buwın, bólimlerde atqarılatuǵın, yaǵnıy hár tárepleme fizikalıq tayarlıq ushın, organizmniń funkcionallıq múmkinshiliklerin keńeytiw hám qáddi-qáwmetti tárbiyalaw ushın qollanılatuǵın shınıǵıwlar bolıp tabıladı.

3. Erkin shınıǵıwlar - deneni ayırım aǵzaları menen islenetuǵın hár túrli hárketlerdi, sonıń menen birge, akrobatiyalıq hám xoreografiyalıq shınıǵıwlar birge qosıp orınlaw;

4. Ámeliy shınıǵıwlar - júriw, juwırıw, ılaqtırıw, tırmasıp shıǵıw, asıp ótiw, eńbeklep ótiw, teń turıw, tosqılarda asıp ótiw hám taǵı basqalar.

5. Sekiriw (tayanbay hám súyene otırıp) atlawshılardı rawajlandırıw, sonıń menen birge, ayaq hám qoldıń kúshin, hárket tezligi anıqlıǵın, shaqqanlıq hám batırılıqtı rawajlandırıw ushın qollanılardı.

6. Úskenelerde atqarılatuǵın shınıǵıwlar - sport gimnastikasınıń eń karakterli quralları bolıp tabılardı. Olardan názerde tutılǵan hám statikalıq jaǵdaylardı da óz ishine alǵan teń turıw shınıǵıwların birlestiredi.

7. Kórkem gimnastika shınıǵıwları - gimnastika ásbapları (jińishke arqan, top, shoqparlar hám t.b.) menen hám gimnastika ásbaplarısız islenetutıǵın shınıǵıwlar.

Gimnastikanıń tiykarǵı quralları insannıń maksimal jetilisiw ushın kóbirek qanday tásir kórsetiwdi esaplaǵan halda tómendegi toparlarǵa ajratıw múmkin:

a) fizikalıq pazyletler hám hárketlendiriwshi qábiiletlerdi ulıwma rawajlandırıwǵa qaratılǵan shınıǵıwlar (sap shınıǵıwları, UR shınıǵıwları, oyın hám estafetar).

b) turmısız zárúr kónlikpe hám ilimiy tájiriybelerdi qalıplestiriwge qaratılǵan shınıǵıwlar (ámeliy shınıǵıwlar,

tayanbay sekiriwler).

v) hárketlendiriwshi qábiilet hám shıdamlılıq pazyletlerdi intensiv rawajlandırıw hám jetilistiriwge qaratılǵan shınıǵıwlar (erkin), súyene otırıp sekiriwler, úskenelerde atqarılatuǵın shınıǵıwlar, akrobatika shınıǵıwları hám kórkem gimnastika shınıǵıwları.

Gimnastika tiykarǵı qurallarınıń barlıǵın, mine, sol taqılette ajratıw gimnastikanıń qanday da bir túri ushın, hár túrli pedagogikalıq wazıypalardı sheshiw ushın arnawlı bir shınıǵıwdı tańlawdı ańsatlastıradı. Al, gimnastikanıń sport sheberligin asırıwdaǵı qásiyetlerine tómendegiler kiredi:

1. İnsan organizmine hár tárepleme tásir kórsetiw; 2. Hár túrli fizikalıq shınıǵıwlar qollanıw; 3. Denege tańlap tásir kórsetiw; 4. Oqıw procesiniń qatań normada bolıwı hám fizikalıq júkti anıq tártipke salıw; 5. Shınıǵıwlarǵa ózliksez quramalastırıp barıw, kombinaciyalaw hám de bir túrdegi shınıǵıwlar bir qansha maqsetlerde qollanıwınıń múmkinligi. Biraq, shınıǵıwdıń variantların úyreniwge ótıledi, bara-bara sol shınıǵıwdıń ózi de quramalastırıldı, lekin bir elementti ekinshisine qosıp atqarıp, kombinaciyalarga jańa hárketler kiritiledi. Bunda úyrenilip atırǵan oqıw materialı sıpatı hám muǵdarı boyınsha jańasha túsiniwke iye boladı, hám de denege basqashalaw tásir etedi, zárúr ózgerislerdi keltirip shıǵaradı. Birdey shınıǵıwlar turlishe wazıypalardı sheshiw ushın paydalanıwda olardı metodikalıq jaqtan hár túrli etip ózgeritiw jolı menen ámelge asırıw múmkin.

Gimnastikanıń metodikalıq belgileri bir-biri menen tıǵız baylanıslı. Olardı tuwrı esapqa alsa, shuǵıllanıwshılardıń hár tárepleme ulıwma fizikalıq tayınlıǵı, hárketlendiriwshi qábiiletlerin garmoniyalıq rawajlandırıw wazıypaları, sonıń menen birge, tálim-tárbiya wazıypaları sheshiledi.

Gimnastika sport sheberligin asırıw quralı retinde de áhmiyetli orın tutadı. Ol ósip kiyatırǵan jas áwladqa tálim hám tárbiya beriw sistemasındaǵı pedagogikalıq ılım tarawı, ótiliwi shárt bolǵan oqıw sabaǵı bolıp esaplanadı. Sabaq retinde gimnastika mekteplerde, orta arnawlı oqıw orınları hám joqarı oqıw orınlarında oqıtılardı. Al, ilimiy tarawda gimnastika dene tárbiyası haqqındaǵı panniń gimnastikaǵa tán bolǵan qurallar, metodlar hám shınıǵıwlar shólkemlestiriw formaları járdeminde adamnıń fizikalıq rawajlanıwı hám jetilisiwı nızamlıqların uyreniwshi bólegi bolıp tabılardı.

Gimnastika – ilimiy - ámeliy taraw. Onıń teoriiyası, tariyxı, sabaq beriw metodikası shınıǵıw shólkemlestiriwdegi tipik qural hám formaları bar. Gimnastika tariyxı onıń dene tárbiyası quralları hám metodlarınan biri sıpatında rawajlanıw hám qarar tabıw procesin ashıp beredi. Gimnastika qural hám metodların jetilistiriw menen baylanıslı máselelerdi ashıp beredi. Gimnastikadan sabaq beriw metodikası bóliminde, tálim hám tárbiyanıń ulıwma tiykarları (gimnastika, onıń bólek túrleri) hám shınıǵıw toparlarına qollanıwı múmkin bolǵan hár túrli kontingentler menen shınıǵıwlar shólkemlestiriw metodlarına qaray kórip shıǵılardı. Al, ámeliy shınıǵıwlar bolsa, hár tárepleme fizikalıq rawajlanıw arnawlı fizikalıq pazyletlerdi jetilistiriwge, gimnastika shınıǵıwlarınń texnikasın bilip alıwǵa, sonıń menen birge, professional pedagogikalıq kónlikpe hám ilimiy tájiriybelerdi artırıwǵa qaratılǵan.

Juwmaqlap aytqanda, gimnastika arqalı balalar hám jas óspirimler fizikalıq jaqtan salamat jetilisiw qalıplesti hám de olardıń fizikalıq hám de hárket qábiiletlerin rawajlandırıw ushın tiykar jaratılardı.

Адебиатлар

1. Легкая атлетика. Тавии Ю.Г., Фруктов А.Л., Дешукос Б.Б., Окунев А.П., Прокудин Б.П., Полосков А.Г., Пингеу В.Н., Рябинцев Ф.П. -Москва: 1986.
2. Колодия О.В., Лутовский Е.М., Ухов В.В. Легкая атлетика и методика обучения. Учебник для инс-тов физ.култ. – М.: «Физкультура и спорт», 1989.
3. Нормуродов А.Н. Енгил атлетика. –Тошкент: 2002.
4. Шакиржанова К.Т. Основы спортивной тренировки в легкой атлетике. – Ташкент: 2008.

REZYUME

Maqolada gimnastika bo'yicha sport mahoratini oshirishning maqsadi va vazifalari bayon qilingan. Gimnastika mashg'ulotlari pedagogik vazifalarga harakatlantiruvchi faoliyat tizimiga muvofiq tarzda sof mashqlar, badiiy gimnastika mashqlari kabi guruhlariga taqsimlanishi misollar asosida tahlil qilingan. Shuningdek, gimnastikaning sport mahoratini oshirishdagi xususiyatlari va asosiy vositalari atroflicha o'rganilgan.

РЕЗЮМЕ

В статье рассматриваются цели и задачи совершенствования навыков гимнастики. На примерах проанализировано разделение занятий гимнастикой на группы, такие как чисто упражнения, упражнения художественной гимнастики в соответствии с системой мероприятий, мотивирующих педагогические задачи. Также подробно изучены особенности и основные средства гимнастики в повышении спортивного мастерства.

SUMMARY

The article discusses the goals and objectives of improving the skills of gymnastics. The division of gymnastics classes into groups such as pure exercises, rhythmic gymnastics exercises in accordance with the system of activities that motivate pedagogical tasks is analyzed on the basis of examples. The features and basic tools of gymnastics in improving sportsmanship are also studied in detail.

OLIY TA'LIMDA TALABALARGA XORIJIY TILLARNI O'QITISHDA INNOVATSION TA'LIM TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHDA PEDAGOGIK KOMPONENTLIK

A.Kiyasova – *assistent o'qituvchi*

G.Koyshibaeva – *assistent o'qituvchi*

Ajiniyoz nomidagi Nukus davlat pedagogika instituti

Tayanch so'zlari: interfaol metodlar, pedagog, innovatsiya, "Zinama-zina", "Venn diagrammasi", bilim, ko'nikma, malaka, samaradorlik, baholash.

Ключевые слова: интерактивные методы, педагог, инновации, «Шаг за шагом», «Диаграмма Венна», знания, навыки, квалификация, эффективность, оценка.

Key words: interactive methods, teacher, innovation, Step by Step, Venn Diagram, knowledge, skill, qualification, efficiency, evaluation.

Oliy ta'limni rivojlantirish maqsadida Prezidentimiz Sh.Mirziyoyev ta'kidlaganidek, «Biz ta'lim va tarbiya tizimining barcha bug'inlari faolivatini bugungi zamon talablari asosida takomillashtirishni o'zimizning birinchi darajali vazifamiz deb bilamiz». Bugungi kunda ta'lim samaradorligini oshirish, mutaxassislarining kasbiy komponentlik darajasini rivojlantirish, pedagog kadrlarni innovatsion faoliyatga yo'naltirish, oliy ta'lim muassasalaridagi o'quv jarayoniga yangi axborot kommunikatsiya va innovatsiya texnologiyalarini tatbiq etish, ilg'or xorijiy tajribalarini o'zlashtirish va maqsadli yo'naltirish, rivojlanishning o'zbek modelini ishlab chiqish, oliy ta'lim tizimini modernizatsiyalashdagi dolzarb vazifalar sifatida belgilandi.

Ta'lim jamiyatni isloh qilish va uni tashqi dunyo uchun vanada ochiq hamda yangi texnologiya va bilimlarga yo'naltirilgan jamiyatga aylantirishning asosiy omilidir. U nafaqat jamiyatning rivojlanish istiqboli, balki har bir insonning alohida faoliyatini oldindan ko'ra biladi va belgilaydi [1].

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini vanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi PF 4947-son Farmoni, 2017-yil 20-apreldagi "Oliy ta'lim tizimini vanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PO 2909-son Qarori, 2018-yil 5-iyundagi "Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ 3775-son Qarori hamda mazkur faoliyatga tegishli boshqa me'voriy-huquqiy hujjatlarda belgilangan vazifalarni amalga oshirishga qaratilgan bo'lishi kerak [2].

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyev tomonidan 2020-yil 2-martdagi PF-5953-son Farmoni bilan tasdiqlangan 2017-2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi tasdiqlangan edi. O'zbekiston "Milliy tiklanishdan milliy yuksalish sari" tamoyili asosida taraqqiyotning yangi bosqichiga qadam qo'ydi.

O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni va "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi"ga asosan oliy o'quv yurtlari va kasb-hunar ta'limini boshqarish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishidir. Bu qarorlar bugungi kun kelajagini belgilovchi yoshlarni bilimli, xorijiy mamlakatlar bilan raqobatlasha oladigan mamlakat yaratuvchisi yoshlarni zukko, intellektual, ma'naviy kamol topgan, shuningdek,

xorijiy tillarni mukammal biluvchi inson qilib tarbiyalash bugungi kun pedagoglarining va yoshlarni bilim olishga intilishi va xorijiy tillarni o'rganishi ularning vazifasidir. Oliy ta'lim muassasalari va kasb-hunar ta'limining rivojlanishi ularning maqsad hamda vazifalarini tobora bir-biriga yaqinlashtirib, ularni birlashtirmoqda [3].

Oliy ta'lim muassasalarida talabalarga xorijiy tillarni o'rgatishda ularga samarali ta'lim berishida ta'limning interfaol metodlarini ta'lim tizimiga joriy qilish zamonaviy kadrlar tayyorlashning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Bugungi kunda o'qituvchi-pedagog uchun o'z mutaxassisligi bo'yicha chuqur bilimga ega bo'lish va bilimga chanqoq yoshlar bilan to'la auditoriyaga katta xajmdagi bilimlarni berishning o'zi yetarli emas. Talabalar o'quv jarayoniga faol jalb qilingandagina berilayotgan materiallarni oson idrok eta oladi, tushunadi va eslab qoladi. Bu fan o'qituvchisining mahorati va bilimiga bog'liq.

Shundan kelib chiqqan holda, bugungi kunda asosiy metodik innovatsiyalar o'qitishning interfaol metodlarini qo'llashni taqozo etmoqda, lekin zamonaviy mahoratli o'qituvchi nafaqat interfaol metodlar, balki an'anaviy metodlar bilan ham sifatli ta'limni amalga oshira oladi.

Bugungi kunda pedagogika ta'limining samaradorligini oshirishning eng maqbul yo'li – mashg'ulotlarni interfaol metodlar yordamida tashkil etilmoqda. Respublika ta'lim muassasalarida interfaol ta'limni tashkil etishda quyidagi eng ommaviy texnologiyalar qo'llanilmoqda: Interfaol metodlar: "Keys-stadi", "Blits-so'rov", "Ijodiy ish", "Suhbat", "Aqliy hujum", "Bumerang", "Zinama-zina", "BBB", "Venn diagrammasi", "Insert", "Klaster" va boshqa metodlar.

Bu metodlar zahirida ham an'anaviy metodlarning zamonaviy ko'rinishi aks etadi aslida. Bu metodlar dars jarayonida xorijiy tilni o'qitishda ko'p yordam beradi va dars natijasini samarali bo'lishiga xizmat qiladi. Bunda amaliy dars jarayonida bu metodlardan foydalanib dars jarayonini oson va qiziqarli bo'lishida, o'quvchilarni zeriktirmasdan chet tilini oson va yengil tushunib olishlarida, xorijiy tilni grammatikasini o'rgatishda va amaliy so'zlashishni o'rgatishda foydalanishda xizmat qilishi lozim.

Xorijiy tilni o'rgatishda innovatsion ta'lim texnologiyalari va ularning pedagogik asoslari o'rganilib, o'quv jarayonida zamonaviy interfaol o'qitish usullaridan samarali foydalanish uchun pedagog o'z mutaxassisligidan tashqari pedagogik mahoratini yo'lga qo'ygan bo'lishi, pedagogik kompetensiyasi zarur, sababi mahorati mukammal o'qituvchi hamma masalani to'g'ri hal qila oladi [4].